

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jany Žitňanskej, Miroslava Beblavého,
Petra Osuského, Martina Poliačika a Richarda Vašečku

k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 184/2009 Z. z.
o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým
sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

(tlač 121)

Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa mení a dopĺňa takto:

1. V Čl. I sa za ôsmy bod vkladá nový deviaty bod, ktorý znie:

„9. V § 3 sa odsek 1 dopĺňa písmenom e), ktoré znie:

„e) určuje všeobecne záväzným predpisom kritériá na ohodnotenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

2. V Čl. I deviaty bod sa vypúšťa.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

3. V Čl. I trinástom bode v § 4 ods. 2 písmeno c) znie:

„c) určuje všeobecne záväzným nariadením po prerokovaní v Krajskej rade pre odborné vzdelávanie a prípravu (ďalej len „krajská rada“) najneskôr do 30. septembra počet tried prvého ročníka stredných odborných škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku, v súlade s regionálnou stratégiou výchovy a vzdelávania v stredných školách a analýzami a prognózami o vývoji trhu práce;¹¹⁾ a na základe ohodnotenia kvalitatívnych výsledkov školy v predchádzajúcom školskom roku v zmysle kritérií určených podľa § 3 ods. 1 písm. e).“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 11 znie:

„¹¹⁾ § 13 ods. 1 písm. aa) zákona č. 5/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.“.

4. V Čl. I štrnástom bode v § 4 ods. 2 písmeno d) znie:

„d) navrhuje zriaďovateľom stredných odborných škôl vo svojej územnej pôsobnosti po prerokovaní v krajskej rade najneskôr do 30. septembra počet tried prvého ročníka stredných škôl pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku, v súlade s regionálnou stratégiou výchovy a vzdelávania v stredných školách a analýzami a prognózami o vývoji trhu práce;¹¹⁾ a na základe ohodnotenia kvalitatívnych výsledkov školy v predchádzajúcom školskom roku v zmysle kritérií určených podľa § 3 ods. 1 písm. e).“.

Spoločné odôvodnenie pre body 1 a 4:

Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len ako „zákon o odbornom vzdelávaní“) ustanovuje nový mechanizmus určovania počtu tried prvých ročníkov stredných škôl financovaných normatívnym financovaním z rozpočtovej kapitoly rezortu školstva, a to tak, že počet týchto tried pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku určí samosprávny kraj vo svojej územnej pôsobnosti. Tento je pri určovaní počtu tried prvých ročníkov stredných škôl financovaných normatívnym financovaním z rozpočtovej kapitoly rezortu školstva povinný vychádzať z regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v stredných školách, analýz a prognóz o vývoji trhu práce a z ohodnotenia kvalitatívnych výsledkov školy v predchádzajúcom školskom roku.

Takto navrhovaná zmena spočívajúca v udelení novej kompetencie samosprávnemu kraju, ktorá súvisí s povinnosťou určovať počet tried prvých ročníkov stredných škôl financovaných normatívnym financovaním z rozpočtovej kapitoly rezortu školstva všeobecne záväzným nariadením, je však nesystémová, presahuje predmet úpravy zákona o odbornom vzdelávaní definovaný v § 1 a javí známky nerovnakého prístupu.

Nezmyselnosť ministerstvom navrhovaného opatrenia spočíva v skutočnosti, že povinnosť určovať počet tried prvých ročníkov stredných odborných škôl financovaných normatívnym financovaním z rozpočtovej kapitoly ministerstva sa vzťahuje na stredné odborné školy tak verejné, súkromné ako aj cirkevné. Navyše navrhované opatrenie vyznieva tak, že sa uvedené rozhodovanie má týkať všetkých škôl (aj vzhľadom na formuláciu výnimky pre osemročné gymnáziá) a to napriek skutočnosti, že predmetom úpravy novelizovaného zákona je len odborné vzdelávanie, nie všeobecno-vedomostné vzdelávanie v gymnáziách. Okrem uvedeného je vyňatie rozhodovania o osemročných gymnáziách a stredných školách, kde je zriaďovateľom krajský školský úrad dôkazom nesystémovosti navrhovaného opatrenia.

Pripravená novela zákona o odbornom vzdelávaní zároveň, ako sme vyššie naznačili, výrazne zasahuje do rozsahu predmetu úpravy zákona o odbornom vzdelávaní, ktorý je špecifikovaný v § 1 písm. a) tohto zákona. Zákon o odbornom vzdelávaní totiž upravuje podmienky na zabezpečenie odborného vzdelávania a prípravy žiakov v strednej odbornej škole, stredisku praktického vyučovania, školskom hospodárstve, stredisku odbornej praxe, zdravotníckom zariadení, pracovisku praktického vyučovania a na pracovisku inej fyzickej osoby alebo

právnickej osoby v súlade s potrebami trhu práce. Nie je preto dôvod v zákone o odbornom vzdelávaní upravovať kompetencie samosprávneho kraja v rozsahu, v ktorom sa mu zákonom zverí právomoc určovať počty tried prvých ročníkov všetkých stredných škôl financovaných normatívnym financovaním z rozpočtovej kapitoly rezortu školstva, s výnimkou škôl uvedených vyššie.

Okrem vyššie uvedeného, ustanovením povinnosti samosprávnemu kraju určovať všeobecne záväzným nariadením počty tried prvých ročníkov všetkých stredných škôl financovaných normatívnym financovaním z rozpočtovej kapitoly rezortu školstva (s výnimkou gymnázií s osemročným vzdelávacím programom a stredných škôl, ktorých zriaďovateľom je krajský školský úrad) sa naruší princíp rovnosti práv. Kým samosprávny kraj ako zriaďovateľ stredných škôl je oprávnený o počte tried prvého ročníka stredných škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti rozhodovať sám, štátom uznaná cirkev alebo náboženská spoločnosť alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba, ako zriaďovatelia cirkevných a súkromných stredných škôl sú v zmysle navrhovaného znenia povinní sa v otázke počtu tried prvého ročníka stredných škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti podriaďovať normatívnemu rozhodnutiu samosprávneho kraja. V tejto súvislosti možno hovoriť tiež o konflikte záujmov, ktorý sa prejavuje práve v možnosti samosprávneho kraja samostatne, bez akejkoľvek následnej kontroly rozhodovať o počte tried prvého ročníka stredných škôl vo svojej vlastnej zriaďovateľskej pôsobnosti, a zároveň ovplyvňovať počty tried prvého ročníka stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti štátom uznanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, či inej právnickej osoby alebo fyzickej osoby, t.j. v cirkevných alebo súkromných stredných školách. Pričom neproporcionálne vyznieva tiež fakt, že zákonodarcia explicitne určil výnimku pre gymnáziá s osemročným vzdelávacím programom a stredné školy, ktorých zriaďovateľom je krajský školský úrad.

Za účelom odstránenia vyššie uvedených nedostatkov sa preto navrhuje:

- upraviť kompetencie samosprávneho kraja v súvislosti s rozhodovaním o počte tried prvých ročníkov stredných škôl financovaných normatívnym financovaním z rozpočtovej kapitoly rezortu školstva, tak že samosprávnemu kraju sa ustanoví oprávnenie
 - i. určovať všeobecne záväzným nariadením po prerokovaní v Krajskej rade pre odborné vzdelávanie a prípravu najneskôr do 30. septembra počet tried prvého ročníka len stredných odborných škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku,
 - ii. navrhovať zriaďovateľom stredných odborných škôl vo svojej územnej pôsobnosti po prerokovaní v Krajskej rade pre odborné vzdelávanie a prípravu najneskôr do 30. septembra počet tried prvého ročníka stredných odborných škôl pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku.

Navrhovanie, rovnako ako určovanie počtu tried prvých ročníkov bude vychádzať z regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v stredných školách, na ktorej participujú všetky subjekty koordinácie odborného vzdelávania a prípravy t.j. zástupcovia štátnej správy, územnej samosprávy, zamestnávateľov, zamestnancov, územnej školskej rady

ako aj zriaďovateľov, súkromných a cirkevných škôl. Významným predpokladom pre navrhovanie predmetných počtov tried sú taktiež analýzy a prognózy o vývoji trhu práce schvaľované výbormi pre otázky zamestnanosti, ktoré sú zriaďované úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, rovnako ako ohodnotenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu jednotlivých stredných odborných škôl podľa kritérií určených ministerstvom školstva,

- ustanoviť podmienky navrhovania a schvaľovania počtu tried prvého ročníka stredných odborných škôl financovaných podľa osobitného predpisu v rozsahu zákona o odbornom vzdelávaní, t.j. pre stredné odborné školy, a zároveň,
- zrušiť výnimku pre stredné odborné školy, ktorých zriaďovateľom je krajský školský úrad.

Cieľom navrhovanej právnej úpravy je predísť tomu, aby nesprávne rozhodnutie samosprávneho kraja o neotvorení prvých ročníkov v školách, ktorých nie je samosprávnym kraj zriaďovateľom nezapríčinilo zvýšenie miery nezamestnanosti v regióne, prípadne nezmarilo realizáciu dlhodobých medzinárodných projektov a čerpanie eurofondov, ku ktorým sa školy zaviazali v predošliých školských rokoch. Snahou novo navrhovanej právnej úpravy je tiež sa vyhnúť likvidácii škôl s celoslovenskou alebo medzinárodnou pôsobnosťou a znehodnoteniu investície zriaďovateľov a snahy zamestnávateľov a zamestnancov dotknutých škôl, a zároveň tým obmedzeniu možnosti slobodného výberu vzdelávacej inštitúcie, ktorá je v podobe práva na vzdelanie garantovaná priamo Ústavou Slovenskej republiky.

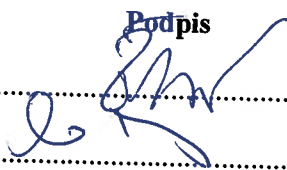
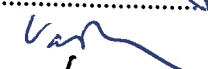
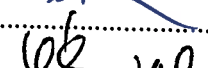
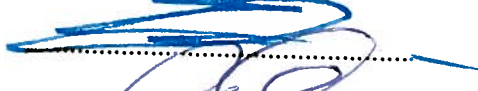
Navrhovaným znením sa zároveň ustanovuje povinnosť ministerstvu školstva určiť všeobecne záväzným predpisom kritériá na ohodnotenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu jednotlivých stredných odborných škôl, ktoré musia vychádzať z objektívnych celoštátnych meraní (externá maturita, monitor 9). Navrhovaná zmena prispeje k zvýšeniu kvality vzdelávania na stredných odborných školách. U škôl, ktoré dosahujú vynikajúce výsledky v celoštátnych objektívnych meraniach (externá maturita, monitor 9) totiž nevznikne potreba rušenia tried prvých ročníkov, čo bude motivovať školy, aby dosahovali vo výchovno-vzdelávacom procese veľmi dobré výsledky. Súčasne kritériá na hodnotenie kvality procesu musia byť objektívne a celoštátne porovnateľné. Preto návrh zákona upravuje, že budú vydané ministerstvom školstva len na základe celoštátnych meraní a všeobecne záväzným predpisom.

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jany Žitňanskej, Miroslava Beblavého, Petra Osuského, Martina Poliačika a Richarda Vašečku

k vládnomu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

(tlač 121)

Meno a priezvisko	Podpis
1. JANA ŽITŇANSKÁ	
2. MIROSLAV BEBLAVÝ	
3. Richard Vašečka	
4. BRANISLAV ŠKRIBEK	
5. Erika Jurinová	
6. Jozef Viskupič	
7. MARTIN FEDOR	
8. PETER OSUSKÝ	
9. Martin Poliačik	
10. JUDITA HIGBO	
11. DANIEL KRADOER	
12. EVA HORVÁTHOVÁ	
13. Richard SULH	
14. Juraj Drobá	
15. LUDO KANIK	
16. ELSA HERNÁN	
17. Štefan Kuffa	
18.	
19.	
20.	